

חווה חקלאית לימודית חינוכית

חלום ירוק בדרום השרון

מועצה אזורית דרום השרון

בנויה מ-20 מושבים, 7 קיבוצים ו-3 יישובים קהילתיים ומוסד אקדמאי.

בעבר הלא רחוק המושבים וקיבוצי המועצה עסקו רובם ככולם בחקלאות.

כיום אנו עוסקים בעיקר בשימור הצביון החקלאי ובשימור גבולות המועצה מהרשויות הגובלות בנו.

בתקופה זו הדוגלת בשקיפות, בה החקלאות הינה גלובאלית ואוניברסאלית, ויתרה מכך, שהחקלאות המסורתית דועכת מסיבותיה שלה (מים, עלויות גבוהות, ייבוא וכו..).

וְכֹל שֵׁיחַ הַשְּׂדֵה טָרַם יִהְיֶה בְּאֶרֶץ וְכֹל עֹשֵׂב הַשְּׂדֵה טָרַם יִצְמַח כִּי לֹא הִמְטִיר ה' אֱלֹהִים עַל הָאֶרֶץ וְאָדָם אֵין לְעֶבֶד אֶת הָאֲדָמָה (בראשית ב ה)
איננו רוצים לחזור לימי בראשית.

לכן, ישנו צורך בסמל ויצירת זיכרון מועצתי אשר יהוו נחלת הכלל לחקלאות אשר הייתה בעבר, קיימת כיום והדרכים בהם היא תוכל להתקיים בעתיד.

בואו נחלום למה לנו במועצה חווה חקלאית לימודית?

חווה חקלאית ש...

- ▶ משמשת מקור השראה חינוכי של המועצה המחבר את תושבי המועצה בגאווה אל הקרקע החקלאית והטבע הסובב אותם תוך קיום אופי חקלאי במתחם המועצה.
- ▶ דוגלת וממצבת את המועצה כמחוברת לקרקע ולשטחים הירוקים והחקלאות שקיימת בה.
- ▶ מהווה חלק מבניית זיכרון קולקטיבי ירוק, חקלאי שבונים ערכים ונורמות ייחודיות לכלל התושבים.
- ▶ מזמינה את תושבי המועצה ליהנות מאזור ירוק בעל פינת חי עשירה ושבילי טיול מונגשים בשבתות.
- ▶ דוגלת בדו קיום מול הרשויות הערביות.
- ▶ משמשת כמקור מחקר ללמידת מדעים, ביולוגיה ומקצוע החקלאות כמגמת 5 יחידות בגרות.
- ▶ ממצבת ייחודיות לבית הספר אהרונוביץ כבית ספר לטבע בעל גישה ישירה ועצמאית לחווה.
- ▶ גני ילדים בגיל חובה נהנים מהחוויה החקלאית והתנסות בחקר ניסויי וטעיה הלכה למעשה מגיל צעיר.

רציונל חווה חקלאית לימודית חינוכית

▶ החינוך החקלאי הוא במהותו **רב מימדי ורב תחומי**.

▶ הוא נוגע בתחומים רבים של ההוויה האנושית, ושל המדע ומשיק לכישורים רבים אחרים שבהם האדם- התלמיד- משתמש בחיי היום-יום.

▶ תפקידה של החקלאות לפתח אצל התלמיד

מיומנויות קוגניטיביות וטכניות, וליצור את השילוב

המנצח בין הראש לשאר איברי הגוף.

▶ החקלאות היא לאומית ואוניברסאלית ומאפשרת

פיתוח קישורי למידה כלליים וקישורים חברתיים.

מטרות החווה

- ▶ פיתוח אישיות התלמידים ופיתוח כישרונותיהם וכישוריהם השונים למיצוי מלוא יכולתם כבני אדם.
- ▶ הפחתת מתחים והורדת סף האלימות בבתי הספר.
- ▶ יישום הנלמד הלכה למעשה- התלמידים בחווה החקלאית לומדים את מדעי החקלאות והסביבה. טיפוח תלמידים מצטיינים. עריכת חידונים, ועל ידי כך קידום משמעותי של הידע.
- ▶ חשיפת התלמידים לטכנולוגיות חדשניות. כגון, שימוש במחשבים ורובוטים בחקלאות.
- ▶ חינוך דור שוחר חקלאות, טבע וסביבה, מושכל ביקורתי ושואף קדימה.

מטרות החינוך החקלאי בחווה

- ▶ חינוך דור שוחר טבע, חקלאות וסביבה.
- ▶ חינוך לצרכנות נבונה וביקורתית.
- ▶ מורים המיישמים עקרונות אלה, משמשים דוגמא ומופת לילדים ולנוער.
- ▶ דמיון וכר פורה לפיתוח רעיונות חדשים מידי יום.
- ▶ יציאה מבית הספר למקום בו האווירה נינוחה ונעימה.

- ▶ פיתוח אישיות התלמידים ואת כישרונותיהם וכישוריהם השונים למיצוי מלוא יכולתם כבני אדם וזאת על ידי היציאה הבית ספרית.
- ▶ יצירת אווירה תומכת ומעודדת את השונה תוך כדי ראיית האחר.

החינוך החקלאי שואף להעניק שוויון הזדמנויות לכל ילד, ולאפשר לו להתפתח על פי דרכו באווירה תומכת ומעודדת את השונה, מעצם היציאה מבית הספר למקום בו האווירה נינוחה ונעימה.

תוצר חינוכי בחווה

- ▶ התלמיד מרגיש חופשי לבטא את עצמו בתוך מסגרת החווה החקלאית.
- ▶ התלמידים ישמרו ולא יהרסו את מה שהם בנו בעצמם hands-on. כך הם נקשרים למקום ומרגישים אחריות לנעשה.
- ▶ פיתוח כישורים קוגניטיביים, קואורדינטיביים ורגשיים אצל הילד בעל צרכים מיוחדים, באמצעות החקלאות והגינון הטיפולי (תרפיה בעזרת צמחים).
- ▶ יצירת רצף חינוכי בכל השלבים במערכת החינוך מגן הילדים ועד סיום חט"ב ובמגמות בתיכון.
- ▶ פיתוח היזמות אצל תלמידים. תוך הענקת חוויה מתקנת, תומכת ומחזקת לתלמידים מתקשים.
- ▶ הקניית מיומנות של יכולת לעבוד בצוות. למידת עמיתים וחקר.
- ▶ התלמידים בחווה החקלאית לומדים את מדעי החקלאות והסביבה.
- ▶ יישום הנלמד הלכה למעשה.
- ▶ הפחתת מתחים והורדת סף האלימות בבתי הספר.
- ▶ שיפור האווירה בבית הספר.
- ▶ בניית גינות נוי, וערוגות תבלינים.
- ▶ גיבוש סביב החקלאות יוצר קבוצות עם גאווה יחידה.
- ▶ קידום יוזמה להקמת מודלים של חקלאות סביבתית ביישובים.
- ▶ החוות החקלאיות מהוות עבור הקהילה מרכז ידע לחקלאות טבע סביבה וגינון.

תוצר פדגוגי

- ▶ חשיפה לטכנולוגיות חדשניות. כגון, שימוש במחשבים ורובוטים בחקלאות.
- ▶ חינוך דור שוחר חקלאות, טבע וסביבה. מושכל ביקורתי ושואף קדימה.
- ▶ פיתוח היזמות אצל תלמידים.
- ▶ מקור ומקום חקר מעשי בסביבה ירוקה.
- ▶ מתחם למידה בכל הקשור לתחום המדעים תוך כדי השמת דגש לחיבור למשאבי הטבע סביבנו.
- ▶ הענקת חוויה מתקנת, תומכת ומחזקת לתלמידים מתקשים.
- ▶ פיתוח כישורים קוגניטיביים, קואורדינטיביים ורגשיים אצל הילד בעל הצרכים המיוחדים, באמצעות החקלאות והגינון הטיפולי (תרפיה בעזרת צמחים).
- ▶ הקניית מיומנות של יכולת עבודה בצוות.

תוצר מועצתי וגאווה חינוכית

1. בית ספר אהרונוביץ יהיה בעל גישה ישירה לחווה ויחרוט על דגלו את תחום מדעי הטבע והחופץ.
2. לגני הילדים יהיה מתחם גנים בו הגננות יעברו השתלמויות בחווה.
3. החווה תשמש כאבן שואבת לתושבי המועצה אשר יגיעו להנות מפנית משק החי, מתחמי פיקניק וטיול והן מהתוצר של ילדיהם בחווה.
4. זמינות החווה לאירועים מועצתיים, כנסים, בני נוער, מפגשי מועצות .
5. משק החי פתוח בסופי השבוע לכלל תושבי המועצה.
6. המרחב הטבעי באזור ישוקם ויונגש לכלל תושבי המועצה .
7. החווה תשמש לפעילות שוטפת אחר הצהרים הן לבני הנוער להתנדבות והן ברמה הטיפולית בגן ובחי.
8. המועצה תכיר ותנגיש לבעלי מוגבלויות את החווה על ידי העסקתם בתחזוקה השוטפת בחווה.
9. בני הנוער יופעלו בתחזוקת החווה כחלק מתוכנית המחוייבות החברתית.
10. החווה תשמש כפלטפורמה לכלל מחלקות ואגפי המועצה לעשייה הן בתשתית, במיקום, במקום והן בהסמלה.
11. החווה כאמור תהיה בית ספר של משרד החינוך תחת אגף החינוך במועצה ולאחר שעות הלימודים תמשיך החווה לפעילות שוטפת בלתי פורמלית תחת מחלקת הנוער שם תשמש פלטפורמה לכלל התכנים והשימושים ממניעה וסיכון, רווחה, חינוך מיוחד, אירועי תרבות, חגים, חוגים ועוד.

החווה תגשים הלכה למעשה את סמל המועצה

זיכרון קולקטיבי הלכה למעשה

- ▶ הנחלת המסורת העברית וטיפוח הידע והתרבות הקושר בין חקלאות לחגי ישראל.
- ▶ בית מורשת וארכיון מועצתי.
- ▶ הנחלת החקלאות כחלק מאורח החיים של עם ישראל בארצו.
- ▶ חיבור המועצה לבסיס ההתיישבות שלה.
- ▶ יצירת מתחם משק חקלאי לדוגמה, במתחם המועצה, בו לומדים וגדלים תלמידי המועצה כחלק מתוכנית הלימודים.
- ▶ החווה תשמש כאבן שואבת לכלל תושבי המועצה הכולל פינת משק חי, מתחם טיולי ולימודי תוך כדי חיבור למשאבי הטבע האדירים המקיפים אותנו.

זה קשה זה לא קל אבל כנראה שווה

- ▶ כן החווה הינה תוצאה של הירתמות גורמים רבים והשקעה בהסדרה הן של שטחים והן של תקציב על מנת להצליח.
- ▶ השקעה חינוכית נבונה
מניבה תשואה חינוכית גבוהה כפליים

והם הילדים מגיל הגן יהיו התשואה הכי טובה במשק.

